

Porträtt av en stor fotograf

Joakim Strömholm har gjort en film om sin far

Av KARIN BOJS

■ "Du luktade illa när du var liten. Du stank rutten blöja ungefär. Det kan ju inte vara en människas dröm att man ska förälska sig i nånting sånt," säger Christer Strömholm plötsligt till sin son Joakim i kvällens TV-film "Blunda och se".

Joakim Strömholm hajar till, men sen ler han kärleksfullt överseende mot sin far igen.

Christer Strömholm, en av Sveriges mest uppburna fotografer, tycks ha en gåva att alltid bli förlåten av sina närmaste, trots att han alltid, alltid har valt sin konst framför dem. Det har bland annat hans fyra hustrur, hans två sambor och hans två söner fått erfara.

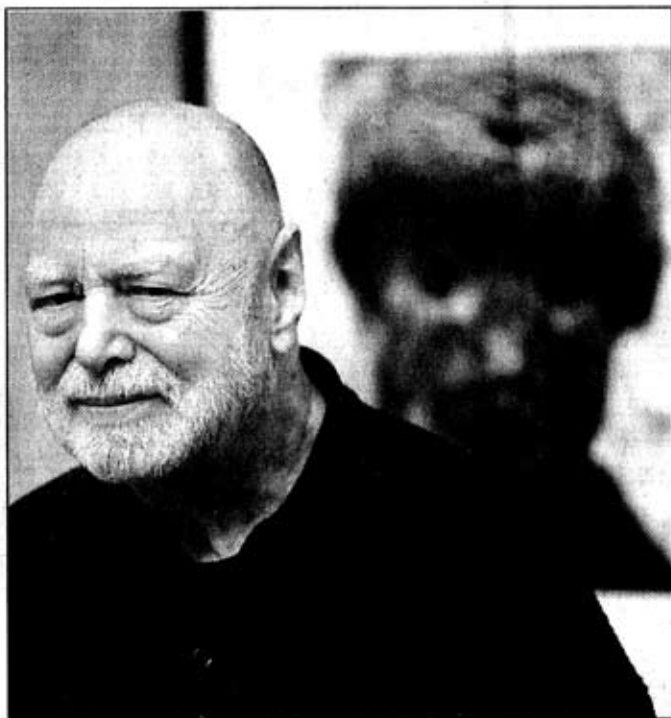
Sonen också fotograf

– Med facit i hand måste man säga att han har gjort rätt. Hans skapande är så viktigt. Prioriterar du inte egot så blir det inget skapande, säger Joakim Strömholm, som gjort filmen.

Joakim är själv fotograf, bland annat en uppskattad teaterfotograf på Stockholms privatteatrar, men han arbetar med beställningsarbeten som ligger ljusår från faderns kompromisslösa skapande.

– Jag har inte alls hans önskan att avbildat utstötta, dödsbilder, konstiga tecken och symboler... Jag har inte haft samma bittra uppväxt som han.

När Joakim föddes 1947 var Christer Strömholm, då 28 år, i Nordafrika. Han skickade hem ett telegram med ordet "Grattis". Under Joakims första levnadsår slog sig Christer fram som fotograf i Paris, medan hans unga hustru Dagny satt hemma i Stockholm med sonen.

"Blunda och se" visas i dag, lördag, kl 20.45 samt går i repris på annandagen, kl 14.30.

Foto: JOAKIM STRÖMHOLM

"Älskade lilla hustru! Jag är trött på att sitta här i Paris och vänta på dig. Ta Joakim på ryggen och kom hit!" skrev Christer, en smula okänslig över vad spädbarn har för krav på livet. Dagny vägrade och efter några år blev det skilsmässa.

Bildbevis

Det enda Joakim minns av sin far från sin tidiga barndom är alla vykort som damp ned varje vecka, ofta föreställande Christer själv framför det ena eller andra exotiska motivet. Det finns bildbevis på att han fick följa med på en fjällvandring en gång, men det har han själv inga minnen av.

Christer prioriterade de stora sammanhangen: han var bland annat kontraspi-

on för den norska motståndsrörelsen, likvididerade förrädare i Stockholm och transporterade ammunition i Joakims barnvagn med sonen sittande överst som täckmantel.

Men när Joakim var 14 år fick de två en mera levande kontakt. Då hade Christer Strömholm kommit hem till Sverige för att grunda sin legendariska fotoskola, som skulle komma att dana så många svenska fotografer. Han ägnade sig vid denna tid också åt de bilder som blivit hans mest kända: dokumentationen av de transsexuella i Paris.

– Det var en något absurd värld för en fjortonåring. Men det var otroligt fascinerande.

Christer tyckte sig se att

sonen också hade bildsinne. Han gav honom en Leica, lärde honom att fotografera, lät honom använda sin kopist och sitt lager av fotopapper och tog med honom till Paris.

Hur känns det, undrar jag, att utvecklas till professionell fotograf i skuggan av en sådan far.

Joakim Strömholm hävdar att arvet aldrig har inneburit några problem för honom.

– Tvärtom. Det har snarare varit en inspirationskälla. Jag lärde mig konsten att dra nytta av det. När jag kom till tidningarna och sa att jag hette Strömholm, så tog de sig alltid en extra titt.

Inte svartsjuk

Inte heller har han varit svartsjuk, betyder han, på de många framgångsrika elever från Fotoskolan, som brukar kalla Christer Strömholm för sin andlige far.

Idén till filmen fick Joakim när han själv skulle bli far vid 42 års ålder. Han ville dokumentera det barnets farfar, innan det skulle bli försent. Sin egen farfar, som tog livet av sig när Christer var 14 år, har han aldrig fått veta något om.

Nu drömmer han om att fortsätta porträttet av sin far på något sätt. Han skulle gärna vilja berätta om den mera okända tecknaren Christer Strömholm. I sin ungdom, före fotokarriären, gick Christer på konstskolor och var en mycket duktig tecknare. Nu, när han är 77 år, har hans fotografiska bilder mer och mer närmast sig hans tidiga bildkonst. Det kan man bland annat se på några av de bilder som just nu hänger utställda på Kulturhuset i Stockholm.

– Enligt min mening är han ännu bättre tecknare än fotograf, säger Joakim Strömholm. □